

825 1. Beh. af Forfl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1874 til 31. Marts 1875.

826

et Tilskud, men der er endnu andre Bøls, som komme i Betragtning og have en væsentlig Betydning i den Henseende. Den høitærede Kultusminister omtalte igaar, at der tidligere har været givet et Tilskud af Statskassen til Universitetet. Det forholder sig naturligvis ganske rigtigt, som den høitærede Minister yttrede, og jeg skal tilføje, at endnu paa det første Finantslovsforflag, som forelagdes Rigsdagen, Forslaget for Finantsaaret 1850—51, var et saadant Tilskud optaget med lidt over 10,500 Rb. Dette Tilskud bestod af flere enkelte Dele, den væsentligste Del var en ligefrem Godtgjørelse fra Statskassen til Universitetet, fordi dette havde overtaget et tidligere Statsinstitut, nemlig det kirurgiske Akademi. Dette havde tidligere været et Statsinstitut; man fandt det rigtigt at lade det overgaa til Universitetet, men mod, at Universitetet fik en Refusion derfor, svarende til de Udgifter, som Statskassen tidligere havde havt, og disse Udgifter beregnedes derfor til 7,263 Rb. Dette og flere andre mindre Tilskud har man strøget og ladet Universitetet beholde kirurgisk Akademi. Da man i 1862 besluttede at forene Stormgade's Museum med Universitetets Samlinger, gif denne Samling, som ligeledes havde været et Statsinstitut fra dens Oprindelse af, over til Universitetet, og med denne Samling gif alle de Byrder, der tidligere havde hvilet paa Statskassen, over paa Universitetet. Disse Byrder beløb sig omtrent til 8,000 Rb., og da Inspektørerne ved denne Anstalt vare aldeles utilstrækkeligt lønede, og det derfor var nødvendigt snart efter at sørge deres Lønninger, saa kan man ikke anslaa den Sum, der paa den Maade blev overført paa Universitetet, til ringere end 10,000 Rb. om Aaret. Universitetet behøver naturligvis til sit Formaal Samlinger, men langt fra i det Omfang, hvori de nu findes ved Universitetet; det almindeligere Hensyn til Oplysning og Fornøielse er taget med i Betragtning. Det er altsaa ikke billigt at overføre et saadant Bøls paa Universitetet, naar det ikke er i Stand til uden Underbalance at bære det. Endvidere har man bestemt, og det er en meget rigtig Bestemmelse i og for sig, at Universitetets Lærere ere forpligtede til uden Godtgjørelse at holde Forelæsninger ved polyteknisk Læreaanstalt. Dette har efterhaanden udviklet sig derhen, at der nu er Universitetslærere, som udelukkende holde Foredrag ved polyteknisk Læreaanstalt, og Følgen er altsaa den, at Universitetet bærer Lønninger, som egentlig paahvilede et andet Institut. Endelig komme vi til botanisk Have. Denne Have med

der til hørende Samlinger ligger aabenbart indenfor Universitetets Formaal, det er sikkert; men det har allerede for lang Tid siden, fra gammel Tid, været anerkjendt, at den nu bestaaende ældre botaniske Have havde et videre Formaal med Hensyn til Folkeoplysning end det, der maa betegnes som Universitetets særlige Formaal i denne Henseende. Der har derfor ogsaa været givet Universitetet et Tilskud baade af Staten og af Kommunitetet til denne Haves Vedligeholdelse. Nu udvide vi denne Have, og det betydeligt ud over det Formaal, der kan siges at være Universitetets Formaal, og hele Udgiften dertil gaar over paa Universitetet, ja, trods tidligere Aftale i anden Retning, har man ogsaa overført Anlægssummen isjor med 150,000 Rb. til Universitetet. Den nuværende Haves Vedligeholdelse vil koste betydeligt mere, end den ældre Haves, og her opstaar da en ny Byrde for Universitetet, som man ikke med Rette kan paalægge det. Hvad jeg nu her har tilladt mig at fremsætte, haaber jeg vil være tilstrækkeligt til at godtgjøre, at der, naar man vil være retfærdig imod Universitetet, maa finde en almindeligere Dpgjørelse Sted, ikke blot mellem Universitetet og Kommunitetet, men ogsaa mellem Staten og Universitetet; thi dette har overtaget flere Formaal, som gaa videre, end dets egne, og som ligefrem ere Statsformaal. Naar man henviiser til, at Statskassen her bryde et Tilskud, saa er det i og for sig rigtigt, thi Staten er ganske sikkert den Nærmeste til her at træde til. Jeg tiltræder altsaa den Udtalelse, den høitærede Minister fremsatte igaar, at der maa en nærmere Dpgjørelse til, og jeg søler mig overbevist om, at den høitærede Minister vil forberede en saadan, saaledes at den kan foreligge Rigsdagen til næste Samling. Om Universitetet nu faar de 21,000 Rb., der staa paa Budgettet, i Aar eller ikke, er i og for sig en ganske ligegyldig Ting, thi saa smaa Summer dreier det sig ikke om, at 21,000 Rb. her kan have nogen som helst Betydning.

Inden jeg slutter, kan jeg ikke unblade at omtale en Yttring af det ærede Medlem for 10de Kreds (Jessen), som blev fremsat igaar, angaaende den almindelige politiske Stilling. Det ærede Medlem bemærkede nemlig, at han fandt det høist beklageligt, at den nuværende Regjering ikke havde Gvne til at gjennemføre større Lovforslag, og navnlig ikke havde viist sig i Stand til at sætte afskillige Bevillinger igjennem paa Finantsloven. Det forekommer mig, at der i denne Behovdelse ligger skjult en stor Uret; det ærede Medlem maa have befundet sig under et saa stærkt Tryk, at